

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p341-txt-root.pdf> (tilgået 11. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

P341:341

[Paa Omslaget:] Udkast.

P341:342

cfr Journalen JJ p. 216.217.

Lovtale over Efteraaret.

(efter det Franske)

[a] NB. Jeg tænker den Maade at mystificere paa skal være probat.

P341:343

Leve Efteraaret! Der [er] af Champagnen kun eet Glas som er værd at drikke, og af Stegen kun eet Stykke som er værd at spise, og der er kun een Gang da en Pige er værd at elske, og egl. kun een Pige der er det værd denne ene Gang: og kun Efteraaret er »Aarstiden«.

P341:344:1

Lovtale over Efteraaret.

af 5 Personer

som endes med et Tutti.

Efteraaret er Skyernes Tid

Ifølge den nordiske Mythologie dannedes som bekendt, Skyerne af Kæmpen ^s Hjerne. Og sandeligen der gives intet bedre Sindbillede paa Skyerne end Tanker og intet bedre paa Tanker end Skyer – Skyer er altsaa Hjernesvind og hvad er Tanker Andet. See, derfor bliver man træt af alt Andet men ikke af Skyerne – om Efteraaret, der igjen er Tænkningens Tid. Jeg har forlængst træt opgivet Mskheden skjøndt jeg dog ell. netop fordi jeg har

studeret den grundigt. Jeg begyndte som Yngling med at elske ældre Mænd – og blev kjed deraf; derpaa elskede jeg som selv lidt Ældre Ynglinge og blev kjed deraf; saa kom de unge Piger – og saa Matronerne, det Bedste unægteligt, men det er idel Forfængelighed selv hvor de som en Matrone har overstaaet Fatalia. Træt vendte jeg mig fra Mskheden og humoristisk til hine Skabninger, der vel ikke som Msk. gjøre Prætension paa at være Skabningens Underværk, men dog, maaskee just derfor, ere meget underholdende, fordi de ikke prætere saa meget: jeg mener Køerne. Og unægteligt stiftede jeg ogsaa saa vel paa Fælleden som andetsteds mange interessante Bekjendtskaber – jeg glemmer aldrig den Blakkede – og de glade Timer o: s: v: – men dog blev jeg kjed deraf.

Men af Skyerne – om Efteraaret aldrig. Man kjender neppe Skyerne igjen saa forandrede ere de, og Den som aldrig saae dem om Efteraaret saae dem aldrig. Om Vinteren er det for koldt at see paa Skyerne – om Sommeren ere de dvaske, søvnige – men om Efteraaret: drømmende. (udføres). – Om Sommeren staae de stille og kjede sig – om Efteraaret ile de som de flygtige Drømmersker. Om Sommeren er det som gad de ikke hænge deroppe – om Efteraaret er det tydeligt at de bære sig selv i en vellystig Svæven. Om Sommeren gider den ene knap gaae af Veien for den anden: om Efteraaret lege de med hinanden i livsalig Tidsfordriv, ile hinanden forbi, mødes, skilles, længes igjen efter hinanden, blande Farverne (som Venner blande Blod) med hinanden, blive til Eet, skjønndt dog de Tvendes Eiendommelighed skinner igjennem.

Stat derfor stille Du som kalder Dig en Tænker, betragt Skyerne – om Efteraaret. Har Du før tænkt over Andet, saa tænk om igjen. Betænk hvad Du kunde ønske at være – et Msk? Det kunde dog vel neppe falde noget Msk ind. En Engel? Det er kjedeligt. et Træ? det er for langvarigt og for beroliget. en Ko? Det er for solid en Existents. Nei en Sky – om Efteraaret. Det gad jeg være. Den øvrige Deel af Aaret vilde jeg opholde mig skjult etsteds, ell. i Intet, hvilket ogsaa kan udtrykkes saaledes: jeg vil ikke være til – men hvert Efteraar vilde jeg leve den Maaned. eller jeg vilde leve skjult som en Tanke, indtil Efteraaret kom, da jeg blev en Sky. En Sky er i sig selv et ganske anseeligt Stykke (og jeg vilde da ikke være saadan en lille bitte Makrel-Sky), jeg vilde være en stor, velskabt Sky. Men trods Størrelse er Skyen tillige Letheden selv, elastisk, og har tillige, forsaavidt den ikke har musicalsk Sands (hvad den dog har) Farve-Sands: den veed at bade sig i Farver.

Leve derfor Efteraaret. Med dette Bæger hilser jeg erindrende Eder I dybsindige og dog saa flygtige Tænkere, I, mine bedste Tanker, hvem man ganske kan tilegne sig uden Plagiat. Naar Efteraaret kommer, kaster jeg mig i en Vogn, trækker Forlæderets Overdyne helt op over Hovedet, hylder mig i en Kappe – saa kun mine Øine blive tilbage, med hvilke jeg griber efter Eder. Naar da Kudsken kjører saa hurtigt som Heste formaae det (ak ak hvad er dog dette mod Skyer) da er det mig, som var jeg ogsaa blevet en

Sky.

P341:344:2

Nº 3.

Efteraaret er Tonernes Tid.

Hvis man vilde tænke sig en Trompeter, som er falden i Søvn med Trompeten for Munden: kunde man saa sige at høre Noget? – Hvor det maa være kjedeligt at være Eccho om Sommeren. Den lumre Luft i Skoven gjør at Eccho selv ikke er der. Men om Efteraaret. Blot der hører Eccho den Elskedes Røst – Alt er forelsket i Eccho, venter blot paa at give Gjenlyd. Thi Efteraaret er Oprømtthed. Fra utallige Steder svares der, naar der raabes.

P341:344:3

Nº 4.

Efteraaret er Farvernes Tid.

Hvad er Farve? det er, hvad betyder Farve? Farve er den synlige Bevægelse og Uro, ligesom Tonen er den hørlige. Alt, hvis Eiendommelighed er Ro Ubevægethed, maa derfor ikke have Farve. En Mathematiker vilde ikke male en Triangel; Sommeren er Ro, serenitas, derfor farveløs, den stadige blaae Himmel er netop ikke Farve. Thi hvad er Farve? Farve er Modsætning, men Modsætning er Uro, Bevægethed, selv om to Modsætninger staae nok saa stille ligeoverfor hinanden, det at det er Modsætninger, er Uro. Saaledes Sommeren den er Ro. Men saa kommer Efteraaret og med Efteraaret Lidenskaberne, og med Lidenskaberne Uroen, og med Uroen Farven, og med Lidenskabens Uro Farvens Vexlen og Skiften. At skifte Farve er jo netop Udtrykket for Uro Lidenskabens Uro. Og Efteraaret skifter Farve. I Modsætning til Sommeren maa man sige at det Eiendoml. ved Efteraaret er: at skifte Farve. Forsaavidt man vil sige, at Efteraaret dog er en længere Tid, og da det altsaa varer Noget med denne Skiften, saa vil jeg sige: Modsætningerne ere om Efteraaret i ethvert Øieblik saa stærkt i Bevægelse, at det er som en idelig Skiften. Man kan nemlig ikke see

alle Modsætninger paa een Gang og saaledes fremkommer Vexelen derved, at man seer de samme Modsætning[er] sammen med en ny Modsætning og saaledes fremdeles.

Det »mørkladne Efteraar« er derfor ikke blot veemodigt; men der er noget Heroisk - thi det er Naturens Undergang dens Kamp for Livet. Den bøier sig under Tilintetgjørelsen dette er det veemodige, men da er det igjen som om der et Øieblik erindredes og gjenlød Sommerens Lyst, men langt intensivere, fordi Tiden er knap.

See, ved Foden visner Straaet; men hvis Du vil see nøie til, skal Du see, at hvert Straae har sin egen Farve. Imidlertid holder Bøgen sig opreist. Den vil ikke bøie sig, den vil ikke give efter, den ryster veemodigt med Hovedet, men da igjen stolt ryster den det Visne af sig, den vil hellere have nogle faae Blade som ikke ere visne, end alle disse visne. Hvad mærkeligt er der vel om Sommeren ved et grønt Blad, hvo seer egl., at det er Grønt, hvad Poesie er der i det Grønne om Sommeren i alt det Grønne - det er jo næsten som Grønt man spiser. Men om Efteraaret! Naar et Bøgetræ staaer afbladet, og kun har eet eneste grønt, men frisk grønt Blad paa sin nøgne Stamme: da seer Du den Farve: grønt, Du ser den ved Modsætningen.

P341:344:4

Nº 5.

Efteraaret er Erindringernes Tid.

Det er bekjendt, at Den, der forstaaer sig paa Kogekunsten tilgavns, veed at tilberede selv det U-smagelige paa en delicat Maade. Saaledes med Erindringen hvad den har tilberedet, hvad den serverer, er delicios